Anul I Aprilie 1933 No. 1-7

N1-7 1934 nr 1-6, 8-10

ȘCOALA BASARABEANĂ

Revistă de cultură pedagogică și de apărarea intereselor
— învățătorești —

ИНСТИТУТУЛ ДЕ ИСТОРИЕ, ЛИМБĂ ШИ ЛИТЕРАТУРĂ ... АКАДЕМИЯ ДЕ ШТИИНЦЕ

ОК 6789

— SUMAR: —

Ioan Cioabă . . . Primul cuvânt.
Nic. Dragomir . . . Patologia școalei noi
Irodion Iacob . . . In preajma unei inițiative lăudabile.
Sabin Popescu-Lupu. Obligațiunile noastre profesionale.
Sabin Popescu-Lupu. Stăpâni fără țară! (Versuri)
Ion N Chicu . . . Valoarea muzicei în școala primară.
I. Mehedințianu . . Obligațiunile către Casa de Ajutor Reciproc.
Spiru Vatcaru . . . Copilul de răzeș și clăcaș.
P.—L. . . . . . Lămuriri necesare.
Sabin Popescu-Lupu. Inima Arcușului (Schiță).
Șc. aplic. „Cultura" Lecție practică de scris—cetit.

Spicuiri

Cărți: Regionalismul educativ de I. C. Petrescu (Recenzie).
Reviste: Școala poporului; Rev. asoc. inv. din jud. Bălți; Ideia; Cultura poporului; Școala și viața; Cuvânt moldovenesc etc.
Diverse: Obligațiile inv. față de asociație. Aprobarea reținerii pentru fondarea căminului. S. P. A. la școalele primare etc.

Buletinul Asociației

Un scurt istoric al Asoc. inv. din Lăpușna.
Situația de cassă și bilanțul Asociației și Casei de Ajutor reciproc pe 1932.

344 46

PX 5297

БИБЛИОТЕКА МУЗЕУЛУЙ ДЕ СТАТ ... РССМ

С. Х. ИНВ. №6881

МССР
Государственная республиканская библиотека им. Н. К. Крупской

Primul cuvânt.

Cu toată vitrégia timpurilor prin care trecem de câțiva ani încoace, Comitetul Asociației învățătorilor din jud. Lăpușna a ajuns să înfăptuiască multe lucruri frumoase și de folos pentru corpul didactic.

Inzestrarea Asociației cu un sanatoriu în stațiunea balneară „Șabolat" jud Cetatea-Albă, înființarea unei „Case de ajutor reciproc", pentru ajutorarea familiilor membrilor corpului didactic primar în caz de deces, creierea unui fond pentru ridicarea unui cămin în Chișinău și altele, nu erau suficiente pentru a închide o pagină glorioasă de muncă, o pagină de realizări în domeniul profesional.

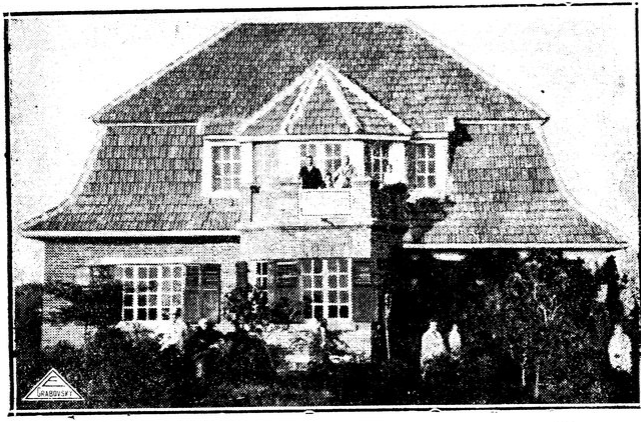

Sanatoriul Asociației Invățătorilor din Jud. Lăpușna. Sergheevca (Cet.-Albă

Invățătorii cereau și o revistă, un organ de luptă în apărarea drepturilor și intereselor profesionale, o foaie, care să contribuie la strângerea rândurilor și întărirea sentimentului de solidaritate între membrii și care să le servească de îndreptar, spre o cât mai bună orientare profesională în greaua și spinoasa misiune ce le este încredințată.

Am fi dorit ca această revistă să apară mai demult.

Imprejurările din ultimii 2 ani ne-au stat împotrivă. Cu banii ce-i aveam în Cassa Asociaţiei — mulţi puţini câţi erau — trebuia să facem faţă altor nevoi, uneori poate cu mult mai mari decât a revistei. Trebuia să venim în ajutorul colegilor din judeţ, cari — din cauza neprimirii salariilor pe mai multe luni — erau ameninţaţi să moară de foame, împreună cu familia şi copiii lor.

Trebuia deasemeni să înlesnim plata taxelor şcolare, pentru ca fii de învăţători să nu fie scoşi din licee, sau alte şcoli secundare.

Au fost momente când ne-am schimbat rolul cu al altora: adică noi, Comitetul Asociaţiei, trebuia să ne îngrijim de salariile învăţătorilor, în loc ca să ne îndreptăm paşii înspre o altă activitate, înspre o altă muncă în domeniul realizărilor practice, prevăzute de statute.

Iată de ce-am întârziat!

Acum însă, — când în faţa noastră se pune tot mai accentuat problema culturalizării maselor, când învăţătorimii i se cere o pregătire didactică cât mai serioasă, pentru a şi putea îndeplini marele rol de îndrumător al poporului, când în drumul şcoalei se pun atâtea piedici, cari îngreuiază propăşirea învăţământului, — găsim necesară apariţia acestei reviste şi facem un călduros apel pe lângă colegii din judeţ să-i dea cel mai larg sprijin, atât moral, cât şi material.

Pornim deci la lucru cu credinţa fermă că ne vom bucura de concursul deplin şi necondiţionat din partea învăţătorilor şi al tuturor oamenilor de bine din această ţară.

Prin această revistă, ne vom stărui — pe cât ne va sta în putinţă — să atingem toate chestiunile de interes şcolar şi profesional mai arzătoare la ordinea zilei, vom lupta pe toate căile cinstite ca politica să nu-şi vâre coada şi în Asociaţia corpului didactic, fiindcă i-am văzut roadele şi cam ştim unde ne va duce.

Vom păstra cele mai bune legături de prietenie cu colegii din celelalte judeţe ale Basarabiei, cât şi cu fraţii din restul ţării.

Ne vom asocia şi solidariza cu ei, oridecâteori interesele şcoalei şi ale slujitorilor ei vor fi puse în primejdie şi nu ne vom da înapoi dela nici o jertfă pentru atingerea acestui măreţ scop

Cu Dumnezeu înainte! **I. Cioabă**

Patologia şcoalei noi

Educaţia individualistă

Una din concluziile inevitabile ale şcoalei noi, e studiul individualităţii şi raportarea învăţământului la această individualitate.

In acest scop s'a scris o întreagă literatură, iar în practică s'au instituit o mulţime de procedee.

Pe tărâmul didactic formula a şi fost găsită prin fericita inspiraţie a *„Şcoalei pe măsură"*.

Aplicată această deviză cu înţelegere, lucrurile au mers bine şi rezultatele au fost în mod variabil remarcabile.

Se pare însă că pentru unii formula a fost prea modestă; se accentua prea puţin rolul individualităţii în învăţământ. Şi de aici s'a încins o filozofie documentară până la epuizare, în favoarea individualismului, inventându-se chiar o nouă formulă mai categorică *„individualizarea învăţământului"*.

Formula în sine nu ar prezenta nimic grav, dacă teoria s'ar tărmuri numai la ceeace o practică judicioasă ar înţelege să facă: „acordarea învăţământului la capabilitatea aptitudinilor şcolarului". Aceasta, desigur o cere imperios şi nouă concepţie de cultură elementară, şi spiritul practic al unui veritabil simţ didactic. Gravitatea stă însă în altă parte. S'a produs, pe aiurea şi la noi, un fel de confuziune în ceea ce priveşte noţiunea de individualitate. S'a sărăcit conţinutul acestei noţiuni, reducându-l la un complex de aptitudini personale, conţinut adeseori sinonim cu noţiunea de înclinaţie. Şi de aici o întreagă teorie didactică mai mult decât utilitaristă, de a reduce şi instrucţia şi educaţia la ceea ce permite acest ansamblu de aptitudini *existente* în sufletul copilului. Adică şcoala abdică pur şi simplu de la sarcina de a forma şi alte aptitudini necesare şi absente în sufletul infantil, In acest chip vedem că se tinde a se întrona în învăţământ ca şi în simpla educaţie, mai ales în apusul îndepărtat, un sistem de preferinţe limitate a copiilor în materie de instrucţie şi educaţie. Copilul studiază singur, şi ce-i place, studiază cum vrea şi cât vrea, dar mai ales studiază numai în direcţia unde inima îl cere Se începe, cum s'ar zice, un fel de specializare, înainte chiar de a se fi definit bine (la vârsta şc. primare) sufletul lui.

Pentru a se da şi mai multă tărie acestei porniri, prin tălmăcirea falşă a ideei de spontaneitate, s'a argumentat că educaţia individualistă şi instrucţia autodidactică formează şi desvoltă personalitatea, de care aşa de multă nevoe are omenirea zilelor noastre.

Nu e de cadrul unui articol de revistă a desvolta şi înşira documentar întreaga argumentare, pentru şi contra acestei teze. Intenţia noastră aci, e numai a atrage atenţia că, pornindu-se de la o originalitate mai mult sau mai puţin justificată, s'a ajuns la multă vanitate şi primejdioasă eroare.

Personalitatea în adevăr e un produs individual prin experienţa, proprie a zilelor trăite şi prin aptitudinile personale primitive, cari calopodează de altfel această experienţă; dar personalitatea e şi un produs social, prin intervenţia familiei, şcoalei, bisericii, statului, societăţii, etc... Pentru aceste motive sociologia socoate chiar pe individ, ca fiind prima unitate socială.

Apoi personalitatea în adevăr trebue să fie un scop suprem al şcoalei populare, cu atât mai mult, cu cât astăzi viaţa cere mai mult ca altă dată de la om; dar personalitatea nu se formează numai cu câteva aptitudini manifestate încomplect şi rareori de timpuriu în sufletul infantil, a cărui evoluţie serioasă începe tocmai odată cu perioada şcolarităţii.

Pe de altă parte, personalitatea nu trebue să se ridice independent şi împotriva vieţei sociale. Prin o atare ideologie, educaţia individualistă pune această personalitate tocmai în conflict cu cadrul social în care va trăi, în conflict cu umanitatea care-i patronează libertatea personală, în conflict cu întreg mediul uman şi social, de la care această personalitate emană. Iar moralmente, educaţia individualistă creiază un nou gen de egoism, mai subtil, mai rafinat, deosebit de cel sălbatic, — „egoismul conştiinţifizat". Se ridică astfel egoismul da la treaptă de păcat, la calitatea de moralitate.

Iată ce devine personalitatea iluzorie a educaţiei individualiste.

Dar tot astfel de interesant e pentru noi să vedem, ce face educaţia individualistă şi pentru fericirea copilului, viitor om mare, a individului însuşi.

Sub mirajul desvoltărei spontaneităţii şi a iniţiativei perso-

nale, s'a ajuns la unilateralism educativ, exprimat în cea mai largă măsură printr'un utilitarism personal, individual.

Copilul încurajat numai în direcţiile indicate de propriile lui aptitudini şi preferinţe, va fi lipsit de cultura generală. Se specializează. E silit să se mecanizeze. Când va fi mai mare diviziunea muncei, mai mult sau mai puţin raţională, îi va calopoda deopotrivă personalitatea ca atare. Iar drept consecinţă viaţa va fi lipsită de frumuseţea variaţiei sufleteşti, de bogăţia enciclopediei practice, de poezia mediului înconjurător, ale cărei elemente îi lipsesc pentru a o gusta şi înţelege. Gustul estetic va fi înlocuit prin simplitate şi sărăcie. E destul numai să citim cu cât nesaţ priveşte americanul viaţa privată a europeanului. Însuşi mecanismul social îl va privi omul individualist prin prisma îngustimei sale culturale şi se va simţi izolat.

Viaţa însăşi aproape nu-i va aparţine, căci va duce o viaţă pur obiectivă, exterioară, în care afecţiunea va deveni pentru unii o dulcegărie, ori chiar o minciună, speculaţie intelectuală, pentru alţii o pierdere de vreme, spiritualitatea în genere o deşertăciune.

Iată-l dar pe copilul individualist strein de sine însuşi şi desrădăcinat din viaţa socială.

De aceea studiul individualităţii trebue întreprins numai ca titlu informativ, nu pentru dimensionarea învăţământului, ci pentru acomodarea lui.

De aceea dascălul care citeşte literatura pedagogică să nu se lase încântat de iluzia superiorităţii creaţiilor sale.

Să încurajeze în copil toate calităţile, de toate domeniile, să tindă chiar de a-i naşte alături de celelalte noi preferinţe, noi aptitudini, căci o şcoală care pregăteşte pentru viaţă, nu poate fi nici-odată unilaterală. Creatorul a picurat în sufletul omului şi tendinţa de filozofare- mai mult sau mai puţin naivă ori savantă, şi înspiraţia mai mult sau mai puţin dozată de afectiu şi dramatismul vieţei, tincturat de mai multe ori mai puţină acţiune.

Pentru aceasta şcoala trebue să ofere şi să tenteze pe copil şi la ştiinţă, şi la poezie şi la acţiune din cari desigur el va gusta atât cât va putea.

Pentru aceasta o şcoală cu adevărat pedagogică trebue să întreţină coordonată şi o activitate intelectuală, şi una impresionistă şi una dinamistă.

N. Dragomir

In preajma unei inițiative laudabile

Cu o vie satisfacție sufletească am luat cunoștință de frumoasa inițiativă luată de comitetul asociației învățătorești—Lăpușna, de apune în aplicare vechiul deziderat al adunărilor dascălești — înființarea unei reviste profesionale.

Necesitatea unei reviste locale dăscălești se resimțea, demult, iar astăzi mai mult ca oricând.

In ultimii ani de pretutindeni se aud nemulțumiri de felul cum este organizată școala și în special școala noastă primară.

Asupra conducătorilor și slujitorilor ei se aruncă o mulțime de invinuiri și aproape numai asupra lor cade toată responsabilitatea, pentru neajunsurile observate în educația și instrucția tinerelor vlăstare.

Desigur că școale așa cum este organizată astăzi, prezintă multe neajunsuri, dar pentru a înlătura aceste neajunsuri, este absolută nevoie de o conlucrare a corpului didactic și a părinților: este necesar să se stabilească o încredere reciprocă și numai atunci se va putea ajunge la rezultate satisfăcătoare,

In jurul acestei chestiuni se discută foarte mult în legătură cu ideile și curentele noui pedagogice, pe care nimeni nu le contestă, dar aproape nimeni nu le aplică măcar în parte.

Suntem informați că la M. I. P., se lucrează cu multă asiduitate la întocmirea unui proect de lege a reorganizării învățământului primar. Principiul fundamental al noului proect de lege este adăptarea școalei primare la viață locală, adică principiul regionalismului și localismului.

Dar ori cât de bună ar fi legea, dacă oamenii cari sunt chemați s'o aplice, nu vor fi la înălțime, legea va rămâne moartă.

Aci le revine rolul important învățătorilor și conducătorilor revistei lor.

Revista va avea să facă cunoscut spiritul și principiul după care se va călăuzi autorul noui reforme școlare și pentru ca legea să poată fi aplicată cât mai bine, este necesar ca paginele acestei reviste să fie puse la îndemână tuturor oamenilor de școa-

lă, pentru o discuție sinceră și obiectivă, asupra metodelor de aplicare a nouei legi, în legătură cu viața locală, precum și tuturor acelora, cari vor avea un cuvânt de spus în interesul școalei și a învățământului nostru românesc.

Iată de ce apariția revistei noastre dăscălești județene este foarte viu salutată de toată lumea dăscălească și de toți acei pe cari îi preocupă problemele școlare.

Sperăm că pe lângă apărarea intereselor pur profesionale, aceasta revistă care trebue să-și păstreze caracterul și profesional și de obiectivitate, va servi și ca o tribună pentru toți aceia, cari vor să contribue la întărirea școalei și la ridicarea moralului slujitorilor ei, cărora prin aceasta li se va da mai mult curaj și putere de acțiune, ce din cauza greutăților materiale și de ordin moral, în ultimul timp a început să cam slăbească.

Datoria deci a ficărui învățător din județul nostru, este de a da tot concursul material și moral, pentru ca revista aceasta să devie ceeace o dorim cu toții — un fir viu care va lega pe toți învățătorii într'un mănunchiu puternic, spre întărirea școalei românești din acest județ, contribuind astfel la ridicarea morală, culturală și materială a poporului nostru românesc.

I. Iacob.

FRAGMENT...

... După serbările unirii Basarabiei cu România, Rușii au găsit cu cale să ne injure în toate chipurile prin radio dela Tiraspol. Rugăm pe slugile vărsătorilor de sânge omenesc pe servitorii din țară dela noi a monstrilor păgâni, pe spionii lor aciuiați în această țară de libertate bolnăvicioasă, să comunice stăpânilor desechilibrați, că există în Basarabia și oameni gata să răspundă fiecărei insulte la monumentul pe care l așteaptă. Acest răspuns însă, mai curând de cât orice răsplată omenească, îl va lăsa peste patria acestor suflete roșii, înseși Creatorul unei lumi, pe care comunismul din Rusia a profanat-o, violându-i toate legile de existență naturală...

Obligaţiunile noastre profesionale

1. Unire desăvârşită spre a forma din asociaţia noastră un organ viu.

2. Fiecare membru e dator să facă ceva pentru asociaţie, chiar acolo în colţişorul său singuratec, unde poate găsi un coleg rebel, ce trebue convertit la acţiunea noastră corporativă.

3 Fiecare membru să aibă neclintit în faţa minţii sale adevărul dureros, că politica de partid este cauza decăderii învăţământului, iar învăţătorii împrăştiaţi, victime ale politicianismului desgustător.

4. Nici-un membru al asociaţiei nu trebue să dea un oricât de mic sprijin vreunui partid politic. Căţeii acestor înjghebări votate, ne-au adus de ne jucăm viaţa ca 'n actele unei tragedii.

5. Nu numai atât. Dar fiecare membru al asociaţiei are obligaţia morală, a bunului simţ revoltat, de a luptă pretutindeni, în satele unde politica îşi ramifică demagogia, cu orice ideie de partid politic, tinzând ca în viitor asociaţia să-şi desemneze pentru parlament membrii săi. care să ne apere curajos interesele în locul reprezentanţilor învăţători, în partidele politice de azi, ce fac sluj la picioarele miniştrilor, uitându-şi colegii muritori de foame.

6. Fiecare membru al asociaţiei învăţăţoreşti e dator să lupte pentru înfăptuirea unei bănci, unei cooperative, a unui cămin în oraş pentru învăţători şi fii de învăţători.

7. Nici-unul dintre noi nu trebue să pregete şi să precupeţească cele câteva sute de lei sacrificate pentru asociaţie. Politicianii ne au jupuit de mult de atâtea drepturi (gradaţii, înaintări) bugetare, încât ajutorul ce ni-l vom da singuri, ajutor de care legăm atâtea speranţe în viitor, nu trebue să pună nici-o inimă la îndoială.

8. Toţi membrii sunt datori să vie la congresul ce va desemna adevăraţii conducători, a căror cinste şi putere de muncă să nu fie discutate şi pe-a căror umeri cade greaua sarcină a

deşelinării pământului virgin, în domeniul activităţii corporative a asociaţiei.

9. Uitaţi aversiunile omeneşti dela persoană la persoană. Vedeţi unul în altul numai pe învăţătorul batjocorit, umilit, disprețuit până la sânge şi uniţi-vă spre a doborî politica odioasă care ne îndrumă continuu pe cărarea spânzurătorii.

10. In toată această acţiune revendicăm drepturile învăţătorului, în spatele căruia există marea instituţie de bază a viitorului unui popor : şcoala

Invăţători alegeţi: ori tăcerea laşă, neputincioasă, pentru care urmaşii ne vor strivi în condamnări, căci am dat frâu liber să triumfe desbinarea noastră, ce se chiamă politică de partid, ori lupta corporativă prin organizarea unei active asociaţii, spre isbânda şi deschiderea porţilor luminei prin şcoală adevărată, ce n'o avem azi!

Sabin Popescu-Lupu

Stăpâni fără ţară!...

Spinoasa tăcere, cumplita uitare,
Amarul dispret, ni le-aţi turnat în apă
Intinsă de milă în margeni de groapă,
Stăpâni fără inimi, noi slugi răbdătoare.
Fii vitregi uitarăţi lumina primită
Din mâna bătrână şi gura slăbită
A bietului dascăl, ce astăzi, nemernic
Il injuraţi, stăpâni ai tărîi vremelnic.
Uitat-aţi poporul, voi limbă de fiară
Din sate în floare, sunt azi cimitire.
Intindeţi cu besnă, cântaţi nimicire
Urmaşilor noştri, stăpâni fără ţară.
Soldaţi fără pâine, lumina purtând,
In pragul pieirii, strigăm clocotind:
— Uitat-aţi neoameni, că ţara de tace,
In sine mai cruntă răsplata vă toarce?!
Stăpâni fără ţară!

Sabin Popescu Lupu.

Valoarea muzicei în şcoala primară.

Dintre obiectele de educaţie estetică din şcoala primară, eare este cu totul neglijată prin unele părţi, este muzica. Cântul este exprimarea sentimentelor nobile şi frumoase ale omului. Cele dintâiu semne pe care le produce organul omului, au un substrat sentimental, prin interjecţii îşi exprimă simţirea înainte de cugetare. Anticii puneau mare preţ pe muzica zicând: „Muzica tinde la o cultură estetică morală, conducând pe om la tot ce este bine şi frumos".

Pedegogii vremurilor trecute, au pus tot sufletul în slujba acestui obiect. Jean Jaque Rousseau. Comenius şi J. Pestalozzi, au introdus în şcoalele de toate gradele, cântul ca mijloc de promovarea educaţei şi a culturei generale, pentru cultivarea predispoziţiei naturale, a copiilor. Rămâne incontestabil, că primul om a cântat şi încă dela începutul copilăriei încearcă exprimarea sentimentelor prin sunete, care pentru ei sunt sunete muzicale.

Simţul muzical există în om, chiar dela începutul copilăriei, de când copilul deschide ochii pe lume. Nota caracteristică a vieţii efective a copilului e o neîncetată şi repede mobilitate, trecând cu o repeziciune uimitoare dela râs la plâns şi invers.

Jocul combinat cu cântecul, cu plăcerea şi cu veselia, i nutresc şi îl desvoltă repede. Rousseau avea mare dreptate când implora pe educatori, să nu stirbească fericirea copiilor, pentrucă nu se ştie mai târziu, cum vor fi luaţi cu asalt de necazurile şi durerile vieţii. E o crimă a scurta copilăria şi a i usca rădăcinele, căci pe aceasta se bazează întreaga noastră viaţă de stat.

Copilul cântă când e mic, adult şi mare. Călătorul cântă omul la plug cântă. Femeia ţese şi cântă. Toţi găsim în muzică un nedespăţit tovarăş de viaţă, plăcut şi distractiv. Copiii nu se pot lipsi de acest nutriment tonifiant şi natural al vieţei lor. Ei vin la şcoală cu un însemnat aport de cântare. El cântă simplu, neexat la început, descurajând pe învăţător. Şi ceiace e mai important, e că ei doresc să cânte. Acum rămâne ca învăţătorul să ştie, ce şi cum să înveţe pe elev să cânte. Determinaţiunea valorei ei este de nedescris.

Naţiunile, care-şi cântă viguros, cu însufleţire simţirea, nu pot pieri, fiindcă îşi cântă viaţa şi puterile lor. Muzica contribue la formarea caracterului moral. Ea este nelipsită din orice ocazie a vieţei, la serviciu religios te impresionează până la lacrimi, cea profană te încurajează îţi dă forţe noi. Nimic nu se poate concepe fără muzică, căci toate acţiunele vieţei zilnice sunt subordonate cântării.

Chiar şerpii cei mai veninoşi pot fi îmblânziţă cu ajutorul fluerului şi muzicii. Un exemplu sugestiv am citit într'un ziar. Naufragiase un vapor, şi toţi vieţuitorii de pe el au perit în valuri, afară de un marinar care a izbutit să ajungă pe o insulă, luându-şi vioara cu el. Sălbaticii s'au repezit să l sfâşie dar văzând vioara, au arătat cu mâna la ea. Marinarul a început să cânte duios. Auzind sălbaticii aceasta melodie Dumnezeiască, au căzut în genunchii sărutându-i hainele şi picioarele, crezând-l un sfânt.

De aci se vede influenţa muzicei, asupra tuturor vieţăţilor pământeşti. Privighitoare prin glasul ei, farmecă întreaga omenire.

Muzica religioasă ridică sufletul omului, până la halucinaţie, care face să l vadă pe Dumnezeu întrupat înaintea sa. Sentimentul moralo-religios este pavăza vieţi şi sprijinul ei permanent.

Fiecare neam îşi are trecutul său, mai mult sau mai puţin senin, din care îşi nutreşte naejdile sale de viitor. Neamul românesc în privinţa muzicei oferă o comoară de gust artistic sentimental şi viociune. Cântecele noastre au în ele melancolia omului care a suferit, iar horile au vivacitatea vieţei exceberante şi intense Cu toate că ele diferă după aşezările geografice, toate exprimă aceeaşi mare ideie naţională.

Deci trăgându-ne dintr'un neam atât de poetic şi muzicant cum să putem lăsa muzica, fără să o predăm cu dragoste şcolarilor noştrii, nedejdea patriei şi a viitorului nostru, a căror glasuri o vor plimba ca valurile pe undele vântului în toate unghiurile ţării ? Muzica nu trebue să se neglizeze, chiar dacă unii învăţători nu posedă darul de a cânta, fie din gură sau vreun instrument. Să aranjeze astfel cu colegii lor, cari posedă acest dar, să sacrifice câte-o jumătate de oră, spre a preda copiilor, cel puţin rugăciunile de întrare şi eşirea din clasă, sau

câteva cântece patriotice şi populare. Muzica e deci ceva necesar în şcoală. Cum altfel vom începe şi termina lecţiunile fără aduce cântând mulţumire lui Dumnezeu pentru ziua de lucru?

Asupra predării cântului în şcoală, autorităţile şcolare şi de control au datoria să insiste mai mult, observând dacă au fost învăţaţi copiii măcar cele 8 cântece anual, prevăzute de regulament.

Atât muzica bisericească cât şi cea populară naţională, trebue insuflate în inima copiilor, căci prin cântec îi învăţăm cum să-şi iubească ţara şi neamul lor.

Soldatul pornind la războiu îşi face cruce şi pleacă cântând. Cine ştie ce-i va aduce ceasul? Să nu pierdem ocazia de a deprinde pe copii cu muzica de când sunt mici. Să ne facem datoria conştiincios, să fim adevăraţi apostoli, având în imaginea noastră vie, pe marele Pestalozzi.

Tinerii învăţători au o datorie împerioasă, de a populariza cântecele noastre naţionale, răspândindu-le în colţişoarele cele mai îndepărtate ale ţării, pentru a le face cunoscut şi acestui popor dintre Prut şi Nistru, împiedecat multă vreme de a-şi manifesta bucuriile şi durerile în frumosul grai şi cântec românesc organizat în coruri.

Ion N. Chicu

O carte bună înlocueşte o prietenie, — o prietenie nu poate înlocui o carte.

Vasile Conta.

OBLIGAȚIUNILE
CĂTRE „CASA DE AJUTOR RECIPROC"

Condițiunile excepționale în care au fost puși să funcționeze învățătorii după războiu, cum și greutățile vieții — create prin neplata la timp a salărilor — a contribuit mult la rărirea rândurilor celor porniți la luptă, pentru a isgoni întunericul din masele mari ale poporului.

Moartea nemiloasă, care nu cruță nici pe unul dintre noi, ne-a luat din mijlocul nostru pe mai mulți colegi, unii bătrâni, însă și mulți tineri, dornici de viață, cari și-au dat obștescul sfârșit înainte, de a-și vedea țelurile îndeplinite.

Pe mulți dintre aceștia ceasul din urmă .-a găsit cu totul nepregătiți, i-a găsit fără nici un ban în casă, cu care familia, sau colegii, să-l poată înmormânta creștinește. Pe alți i-a găsit plini de datorii pe la bănci și pe la diferiie persoane particulare, unde se împrumutaseră în anii de tristă memorie din 1931 și 1932, pentru a nu muri de foame împreună cu familia și copii lor.

De aci un lung șir de dureri și de suferințe, nu pentru cel plecat din rândurile celor vii, cât pentru cei rămași în viață.

Au fost timpuri când s'au petrecut scene într'adevăr, tragice, când soții și copii de învățători cerșeau pe stradă o bucățică de pâine, fiindcă nu moșteniseră nimic dela cel ce o viață întreagă aumuncit pentru binele poporului.

Și atunci s'a simțit nevoia înființării unei „Case de ajutor reciproc", care să vină în ajutorul familiilor învățătorilor decedați.

O astfel, de „casă" a fost înființată în anul 1929, în județul Lăpușna. „La început cu un număr de 31 membrii, în al doilea an sporit la 223 și complectat apoi cu încă 135 membrii noui.

Inființarea acestei „Case de ajutor reciproc", a fost o adevărată binefacere pentru corpul didactic primar din acest județ, căci familiile celor decedați au putut să primească la timp un ajutor destul de șimțitor, cu care să poată face față cheltuelilor de înmormântare, ba chiar să aibă un ban și pentru zilele grele de mai târziu.

La congresul din anul trecut, s'a luat chiar hotărârea ca toți învățătorii din județ, să se înscrie în mod obligatoriu ca membrii ai acestei societăți de binefacere.

La apelul făcut de Consiliul de Administrație, au răspuns un număr mare de colegi.

Unii — mai ale dintre tineri — nu sa înscris însă, până acum.

Bănuesc că, nu fiindcă se gândesc la o viață pământească veșnică și nici că nu sunt pătrunși de simțul de colegialitate, dar li se pare cam grea contribuția de 100 lei, pe care trebuie să o dea în cazul morții unui coleg al lor.

Socoteala însă e cam greșită, fiindcă nu știu care om în viața lui n'a cheltuit vre-odată 100 lei pentru țigări, pudră, odicolon, rujuri de buze, sau pentru satisfacerea altor plăceri sau pofte deșarte !

Nu știu cine s'a putut stăpâni, văzând o frumoasă reclamă pe ușile unui cinematograf, să nu între înăuntru! ?

Nu știu câți eintre noi au putut trece pe lângă un cerșetor fără a i întinde câțiva lei spre a-și lua o bucățică de pâine !?

Și câți lei de aceștia nu dăm anual la diferite chete, cărămizi, societăți de binefacere, fără ca să ni se pară o povară?

Deaceea, să nu jelim banul ce ni se cere, când e vorba să ajutăm pe colegii noștri.

O datorie morală ne obligă să ajutăm pe cei cu care lucrăm și suferim împreună. Să luăm pildă dela alte categorii de slujbași — cu lefuri mai mici poate poate decât noi — cari își dau imediat obolul, pentru a nu lăsa pe drumuri familiile celor cu care lucrează împreună.

Înscrieți-vă — deci — cu toții, cât mai curând, la „Casa de ajutor reciproc," fiindcă prin ea salvați familia colegilor D-v și ridicați prestigiul unui corp învățătoresc, în fața publicului, dar mai ales în fața elevilor, viitorii cetățeni de mâine.

I. Mehedințeanu

Copiiul de răzeş şi de clăcaş din Basarabia

Pentru asigurarea unei reuşite sigure în studiul individualităţei copilului basarabean, trebue să se ţină seamă de mediul în care s'a născut şi se desvoltă acest copil. Acest mediu se compune din două tipuri de sate şi anume: de răzeşi şi de clăcaşi. Răzeşii din Basarabia sunt proveniţi prin selecţiune, dintre cei mai destoinici arcaşi ai lui Ştefan Vodă. Eroiii care întruchipau cea mai mare rezistenţă fizică şi sufletească în lupte, erau puşi la mare cinste şi rang de către Domnul Ştefan care le da „zapis" pentru întărire în rezăşie precum şi a fi scutiţi de bir şi de boeresc. Prin aceasta s'a intemeiat o clasă socială de ţărani-nobili în Moldova, care şi-au păstrat titlurile de noblenţă cu multă mândrie până în zilele de astăzi. „Şi din aşa părinţ de seamă" cum sunt răzeşii, vor eşi şi copii sănătoşi şi inteligenţi, pentrucă „din stejar, stejar răsare! Iar dintr'un brustur, nu poate să iasă, decât tot un brustur". Răzeşii din Basarabia sunt superiori din toate punctele de vedere clăcaşilor sau nadelicilor, care au dus o viaţă de umilinţă şi robie la boeri. Răzeşii aveau pământ, aveau libertate, aveu cinste, aşa că şi copiii acestora sunt mai vioi, mai preceputi şi chiar mai simţitori, pentrucă copiii seamănă cu părinţii şi la minte şi la trup şi la vorbă şi la port.

— Clăcaşii sunt acei români de gloată, de obiceiu robi pe la boeri, unde lucrau „zilele albe" în schimbul unei existenţa foarte mizerabilă, dacă considerăm că de multe ori boerul dispunea de viaţa şi moartea ţăranilor de pe moşia lui.

— Ducând o viaţă de mizerie şi nesiguranţă, clăcaşii au căpătat o timiditate foarte accentuată, precum şi o dezinteresare, complectă a oricărei licăriri de cultură. Neavând libertate, nu s'a desvoltat nici conştiinţa lor culturală. Dealtfel satele de răzeşi sunt cele mai bogate în folklor, cântece, poveşti etc., în satele de clăcaşi acesle forme de cultură dacă nu sunt absente cu totul, apoi le a împrumutat dela răzeşi ori mazâli. Cunoscând aceste două tipuri de ţărani, putem să ne pronunţăm şi asupra copiilor care nu se vor deosebi de părinţi.

Copii de clăcaşi sunt mai greu de educat, întâi pentru motive de ereditate, al doilea prin faptul că deprinderile pe care le-au căpătat dela părinţi lor, precum şi exemplele ce le au

zilnic de la aceştia, sunt în contradicţie cu ceiace le spunem noi la şcoală. De ex: Noi învăţăm pe copii să nu sudue, dar părinţii lor înjură ţigăneşte, învăţăm să nu fure, pe când părinţii singuri îi îndeamnă la furat şi se bucură când copilul le aduce ceva de furat.

Aceste deosebiri sociale dintre răzeşi şi clăcaşi au fost foarte accentuate în trecut şi ,deabia astăzi după unirea tuturor Românilor, statul nu mai face nici o deosebire între români, care în faţa legilor ţării sunt egali. Învăţătorii însă trebue să ţină seama de această deosebire, dintre copilul răzeş şi clăcaş, întrucât pentru acesta din urmă, va trebui să întrebuinţeze metode mai ingenioase şi mai intuitive. Mai mult chiar, învăţătorul având datoria de a instrui şi educa, va întâmpina mai multe dificultăţi în şcoalele copiilor de clăcaşi ca în cele de răzeşi. Munca lui va fi mult mai mare, mai grea, prin faptul că aici lipseşte cu desăvârşire o tradiţie culturală. Ţăranii din această categorie sunt mult inferiori şi materialiceşte şi chiar moralmente. Nu trimit copii la şcoală, nu le cumpără cărţi, nu i îmbracă, sunt slăbănogi şi duc o viaţă plină de lipsuri din cauză că nu sunt deprinşi cu o muncă raţională şi perseverentă. Pentru o reuşită mai deplină în activitatea şcolară şi extra şcolară, învăţătorii vor trebui să studieze adânc mediul, fiindca acesta îi va ajuta mult la rezolvarea multor probleme din psihologia copiilor.

Cunoaşterea acestui mediu ne deschide drumul spre o înţelegere mai temeinică a sufletului copiilor, pentrucă între copil şi mediu este o legătură strânsă, iar influenţa ce o exercită aceasta în copilărie rămâne neştearsă toată viaţa.

— Un principiu călăuzitor în slujba de educatori, este iubirea copiilor de orişice categorie, fie răzeşi fie clăcăşi, Fără iubire, oricâtă erudiţie ar poseda educatorul, nu i-ar folosi la nimic, pentrucă sufletul omenesc şi mai ales al copiilor, nu ,se poate dirija decât încălzit de flacăra iubirii. Ţăranul răzeş şi clăcaş a suferit mult în trecut, atât de la duşmânii externi, cât şi dela conducători. Trebuie să ne apropiem cu dragoste de sufletul lui şi să i câştigăm încrederea fiincă cum spune un mare cărturar român, D-l S. Mehedinţi „Ţăranul e aristocraţia — singura aristocraţie de rasă şi de suflet a acestei ţări. E ochiul care vede mai departe decât al nostru; al celor tociţi de viaţa orăşenească; e urechea care aude mai bine — aude şi „cum creşte iarba", — e piciorul care aleargă mai repede, e sufletul care indică mult şi multe fără să se plângă: e creatroul limbei; e tiparul inalienabil al rasei !". **Spiru Vutcaru**

Lămuriri necesare

In rândurile ce urmează vom cerca să dăm colegilor unele lămuriri absolut necesare, în ceeace priveşte svonul şi unele păreri lansate cu privire la fuziunea asociaţiei învăţătorilor din oraş, cu a celor din judeţ.

Invăţătorii din oraş văzând că nu mai pot rezista cu asociaţia lor de abia 200 membri, la aducerea generală au hotărît şi cerut oficial asociaţiei judeţene să se facă *contopirea* celor două asociaţii, făcându-se o nouă alegere a comitetului de conducere, iar fondurile asociaţiei judeţene să treacă în patrimoniul băncii asociaţiei oraşului, bancă uşor clătinată de vânturile crizei.

Acum vine lămurirea pe ce colegii din judeţ au datoria s'o judece cât mai profund. Asociaţia oraşului cere contopirea cu asociaţia judeţeană. Ori conform art. 6 din Capit. III al Statutelor, asociaţiile judeţene sunt filiale alc Asoc. generale învăţătoreşti, iar cele orăşeneşti pot funcţiona mai departe *atât timp cât pot* De îndată ce nu mai au posibilitatea de existenţă, asemenea asociaţii se desfac şi cum fie care membru al corpului dioactic e obligat să se înscrie într'o asociaţie, colegii din oraş n'au de cât să se înscrie în asociaţia judeţeană. Şi 'n cazul acesta nu mai avem de aface cu o contopire, ci cu o fuziune.

Pentru această fuziune este de altfel în principiu şi comitetul asociaţiei judeţene, cu rezervă unor absolut necesare condiţiuni, fără de care toţi învăţătorii din judeţul Lăpuşna, avem o datorie să nu votăm fuziunea, ce-ar însemna pur şi simplu desfiinţarea noastră ca asociaţie.

Iată care sunt acele condiţiuni.

Primim fuziunea oraşului cu judeţul, numai dacă fondurile de 100.000 lei ce are asociaţia judeţeană, plus 16,680 lei excedentul anului 1932, plus 17.000 reţineri pentru fondul cumpărării unui cămin în oraş, toate să fie trecute pentru cumpărarea cât mai grabnică a acestui cămin, de care învăţătorii din judeţ au nevoe pentru ei şi copiii lor dela şcolile secundare, nici de cum să cadă plocon băncii Spiru Haret, a cărei actuală stare n'o

СССР
Государственная
республиканская библиотека
им. Н. К. Крупской
6884

Mai pretindem, că la Sanatoriul dela Sergheevca să aibă întâietatea învățătorii ce-au douat cele 500 lei la construcție.

Mai pretindem, ca sine qua non, alegerea unui comitet de conducere având la fiecare sută de membri un ales, adică județul șapte, iar orașul doi. Președintele să fie iarăș reprezentant al județului. Cerem toate acestea ca o garanție, deoarece învățătorii din județ, nu pot fi totdeauna prezenți în număr mare la congrese, unde cei din oraș pot fi oricând în majoritate, luând hotărâri ce-ar putea dăuna interesele școale, satului și așa lăsată în părăsire, căci în vreme ce pentru școalele din oraș, unde sunt 200 învățători se dau 4.000.000 lei, pentru școalele din județ, a celor 700 învățători s'a alocat abia 1.000.000 lei.

Nevoile orașului cu ale județului nu sunt comune. Iată pentru ce trebue să luptăm că în această fuziune, dacă se va face, să se ție pe primul plan nevoile satului.

Iar dacă orașul va refuza a primi vre una din condițiunile de față, Statutul însești nu ne va permite o fuziune, căci averile asociațiilor județene conf. art. 8, Cap. III nu pot fi înstreinate.

Așa dar rămâne precis, că fuziunea nu va fi realizabilă, de cât în cadrul condițiunilor de mai sus, asupra însemnătății cărora cotegii trebue să cugete.

A abdica la vre una din aceste condiții, însemnează să ne pierdem avutul strâns prin atâtea reținere și să nu vedem niciodată procurat căminul, pentru al cărui fond avem deja 133.000 lei. Lămuririle acestea sper că vor fi de folos celor greși orientați.

Vrem fuziune, dar condiționat,

P.-L.

Educația e tot ce rămâne, când tot ce-a fost învățat în școală se uită.

Emerson.

Inima Ariciului

(SCHIȚĂ)

Afară viscolea. Prin ochiul spart fulgii isbiți se strecurau albi și tari peste umbra vineție a clasei. Câțiva copii veniți, tremurau în jurul sobei lustruite, ce fumega printr'o crăpătură.

La masa învelită cu'n jurnal, tânărul învățător își depăna firul gândurilor, cu genunchii lipiți de frig. Simțea o vâjâială ametitoare prin urechi și-o perdea fumurie se juca înaintea ochilor săi, câteodată întunecându-i de tot.

De trei zile mânca atât de puțin. Nimeni nu i mai da pe datorie. Fu smuls din gânduri de isbitura ușii trântite. Un grup de copii îl aduceau aproape pe sus pe „Ariciu". Acesta era un copil mai mult sălbatic. Așa l-au adus și prima zi și tot așa se isbea ș'-atunci, lovind cu mâinile și picioarele, țipând înfundat și animalic din gât, cu ochii măriți de furie și groază, cătând în tremur nedefinit spre ochii învățătorului.

Din prima zi, fără voia lui, învățătorul nu l'a putut suferi. Izolarea Ariciului în recreație, lipsa lui dela jocuri, uitătura tăioasă, neatenția, nepriceperea lecțiilor îl iritau și la oricare prilej, căuta să-i mai turtească țepii. La fiecare bătae avea o senzație de plăcere, de satisfacție. Micul Arici însă, nu se îndrepta de loc și dacă primea o lovitură mai tare, apoi trebuia să fie vânat de pe drumuri de copii și adus pe sus la școală, întocmai ca azi.

Uneori învățătorul îi prinsese câte-o rază de privire fugară și citise în ea un fel de milă. Ceva adânc îl sguduise, fără a bănui de ce. Intre privirea compătimitoare a copilului cu suflet rebel și durerea adevărată a sufletului său de dascăl oropsit, găsea, dibuia fără judecată, cu simțirea numai, un fel de legătură de cunoaștere de departe, a două suflete și unul și altul cu totul altfel cunoscut de lume.

Lucrurile acestea nu le-a putut pătrunde cu judecata. Ba încă privirea copilului, uneori par'că umezită de o lacrimă îl irita și mai mult și l-a bătut și mai tare, încât bietul Ariciu abia dacă mai îndrăsnea la ordin să-și privească învățătorul.

Intr'o zi a venit și mama micului sălbatic la școală, rugând pe învățător să nu-l silească pe băețașul ei așa tare, că-i oleacă greu la cap din naștere. Privirea, mersul, vorba mamei, i-au făcut învățătorului și mai rău, tot necazul vărsându-se peste imaginarele țepi ale Ariciului.

Bătut nu de mult, abia azi fusese prins și adus la școală:

— Unde-ai fost?

— ? Fălcile ariciului se mișcă nervos în așteptare

— Uită-te la mine și spune de ce fugi de școală?

— ? Genele descopăr puțin alb la ochi s'apoi coboară ca bătute de vânt.

Invățătorul încearcă să-l apuce de-o ureche roșie de ger, când picioarele-i tremură și amețeala ce-l turbură mereu de ieri încoace, îl cuprinde ca într'un val de fum îl apasă, îl înnăbușă, îi strânge gâtul, îi sfredelește pieptul oprindu-i parcă inima o clipă, ca după alta s'audă

puţin lovituri ca de ciocan în piept şi să cadă cu sgomot la picioarele mesei, galben la faţă, slab şi pământiu, încât copiii speriaţi fug plângând pe uşă, rupându-şi hainele de pe ei, ca să iasă mai repede,

Învăţătorul rămâne singur, amorţit, într'o îngrămădire încolocitoare, cu braţele strâmbe în jur.

După ce toţi copiii au fugit, unul singur se întoarce puţin, deschide cu sfială uşa, vărându-şi capul înnăuntru ca şi cum ar fi vrut să se încredinţeze că dascălul său e tot acolo. E Ariciul· După asta închide cu teamă de sgomot uşa în urma sa şi fuge pe poarta şcoalei spre casa lor.

Peste câteva minute, mama Ariciului desface cu mâinele bătătorite şi late cămaşa ruptă pe sub guler a învăţătorului, îl freacă pe la tâmple stropindu-l cu apă, în vreme ce copilul i-se pleacă la ureche şi-i şopteşte:

— Mamă să-l scapi! El nu-i rău cum se poartă! Copiii-s mai răi!

Când s'a trezit învăţătorul şi-a văzut că în golul pustiului din jur, în sicriul rece al clasei, se găsesc lângă el tocmai cele două fiinţe jumătate sălbatece, o căldură dogoritoare i-a muiat fiecare oscior al trupului, ochii i s'au umplut de o revărsare de lacrimi şi învăluit în marea durere a sufletului prăbuşit, a închis ochii adormind cu capul pe mânuţele Ariciului.

Sabin Popescu-Lupu

Şc. primară de aplicaţie
„CULTURA"
de pe lângă şc. normală de
învăţători din Chişinău
CLASA I

1933 Ianuarie 18
Propunător:
Învăţătorul cl. I

Lecţie model

Obiectul: Scris—Cetitul

Subiectul: Cuvântul normal „*vax*", litera necunoscută „*x*; x ° mic.

Material didactic:
1) cutii cu vax şi perii de văxuit
2) tiparul literei x
3) litera mobilă x

Plan semidesvoltat

Introducere:

1) Intuiţia obiectului. Ce fac oamenii ca să aibă ghetele frumoase? (Le dau cu cremă) Cât costă o cutie de cremă? Câtă cremă trebue pentru o pereche de cisme? Cine poartă cisme? Pot cheltui soldaţii atâţia bani pentru cremă? Atunci cu ce dau ei cismele? (Cu vax) Cât costă o cutie cu vax? — Se întueşte vaxul. Pun pe un şcolar cu ghete urîte să le văxuiască.

2) Analiza vocalică. Cu ce şi-a dat ghetele Onov? (cu vax) Câte sunete are vorba vax? Care e I. II. III? Să scrie un şcolar vorba vax! Dacă nu ştie ori dacă scrie cu „cs", se face anunţarea.

3) Anunţarea. Când zicem vax, nu auzim chiar 2 sunete „c" şi „s", căci le zicem repede. De aceea acum să învăţăm a scri şi a ceti litera „*x*", pentru ca să putem scri şi ceti bine vorba „vax".

Concreţiunea. *A. Litera de mână.*

1) Copii, ce lipesc eu acum pe tablă? (Un „c" răsturnat tăiat din hârtie) Dar acum? (Încă unul dar

drept, mai depărtat). De desubt mai repet odată operația aceasta. După aceasta desprind în rândul de jos, pe al II „c" drept și-l alătur lângă primul lipindu l. Copii iată acum, am format litera „x"!

2) Se analizează elementele componente din primul rând, unde nu s'a compus litera.

3) Scriu model cu creta pe tablă un „x".

4) Se conturează de către copii cu degetul litera „x" întâi în aer, apoi pe mesuțe.

5) Se execută litera pe tablă de 2—3 copii buni, apoi de toți copiii pe tăbliță.

6) Se corectează individual și colectiv.

B. Litera de tipar.

Copii! Scriu oamenii numai cu mâna? (Și cu tiparul)

1) Se tipărește cu tiparul de lemn, litera x pe o hârtie prinsă de tablă, *alături* de litera de mână scrisă model de învățător, (cam de aceiași mărime).

2) Se intuește litera mobilă de lemn.

3) Se analizează elementele componente.

Abstracțiunea:

I Asociarea. Se compară litera „x" cu alte litere de mână cunoscute. Se compară la fel x. Se compară litera „x" de mână cu „x" de tipar.

II Generalizarea. Se definește cum e făcută litera „x" de mână și „x" de tipar.

Incheerea.

A. 1) Se scrie vorba „vax" de mână (conform anunțării).

2) Se scriu vorbe care cuprind litera „x".

3) Se descopere în carte litera x de tipar.

4) Se citește cuvântul normal de tipar.

B. 1. Se citește lectura de tipar de sub cuvântul „vax", din carte.

2) Se citește pe capacul cutiei de „vax", de se va putea.

3) Se citeşte lectura de mână de sub cuvântul normal „vax".
4) Se copie din carte pe tăbliţe.
5) Se scriu vorbe după dictare.
6) Se fixează temele pentru acasă.

Observaţiuni

1) Fiindcă într'o lecţie bine desfăşurată, nu încape toată încheerea în 50', punctul *B* al încheerei se tratează ca lecţie aplicativă, în cea de a II lecţie de scris—cetit a aceleiaşi zile de 25'. Tot atunci în introducere se explică şi imaginea din carte în legătură cu textul.

2) Elementele grafice sunt reduse la 3: firul (întins, răsucit şi înodat), bastonata (dreapta, încârjonată şi cu fir) şi ovalul. Cu aceste se compun toate literile.

3) Dacă lecţia s'ar fi predat pe la începutul anului, atunci primul punct de introducere ar fi fost amintirea elementelor grafice, ce vor fi folosite în noua lecţiune.

Comitetul Asociaţiei învăţătorilor din jud. Lăpuşna urează membrilor corpului didactic primar, colaboratorilor şi cetitorilor acestei reviste sărbatori fericite şi spor la muncă, pentru ca Ţara să-şi vadă realizat şi cel de al doilea ideal naţional: „Unificarea sufletească a neamului românesc"

Hristos a înviat!

SPICUIRI

CARŢI

Regionalismul Educativ

I. C. Petrescu conferenţiar la universitatea din Bucureşti.

Cartea cu acest titlu a D. I. C. Petrescu actualul secretar general al M. I. P este după „şcoală activă" a aceluiaşi autor a doua creaţie pedagogică, ce îmbogăţeşte ştiinţa pedagogiei cu idei noi. «Regionalismul Educativ" a D-lui I. C. Petrescu, formează curentul cel mai important deastăzi şi care se discută cu aprindere în lumea pedagogilor.

Cartea conţine 2 capitole importante I) *Regionalismul zi şcoala* în care se cuprind subiectele *I)* Democratismul şi descentralizarea administrativă. II*)* Aspectele regiunei; geografic, cultural şi istoric, III) Cum se înţelege problema regionalismului educativ în alte ţări. IV*)* Regionalismul din punct de vedere psihologic şi pedagogic. V) Raportul între regionalism şi naţionalism. VI) Aplicaţii la problema regionalismului educativ.

2) *Metoda educaţiei regionaliste.* In acest capitol se subdivid suaiectele I. Fundamentarea psihologică a metodei regionaliste. II. Regionalismul educativ în Anglia şi Franţia. III. Foloasele metodei regionaliste în educaţie. IV. Metoda centrelor de interes V. Metoda monografică în învăţământ. VI. Consideraţii asupra modului de aplicare a metodei regionaliste în şcoala românească.

In primul capitol edruditul pedagog D-l Petrescu, înfăţişează această problemă începând cu democratismul şi descentralizarea administrativă. Intradevăr, principiul democratic care este astăzi pe buzele tuturor, a înscăunat ideia descentralizărei administrative, în sensul ca unităţile sociale, comuna şi judeţul să se gospodărească singure. „Statul se degajează de anumite sarcini, când puterea comunei şi judeţului".

Ideia regionalismului educative capătă un motiv temeinic de a o susţine, dacă clasăm aspectul regiunei în următoarele părţi aspect geografic, cultural şi istoric. Regiunile de munte de deal şi de câmpie, înfluenţează în mod deosebit atât în ceiace priveşte structura fizică a locuitorilor, cât mai ales cea sufletească. Dar să lăsăm să vorbească autorul.

„Un ţăran de la munte de ex. ducându-se să-şi vândă produsele sale în regiunea de câmp, rămâne surprins când constată că acolo sunt alte obiceiuri, alt mod de viaţă şi de muncă, că altele sunt poveştile şi poemele populare, că altul este portul".

Din punct de vedere psihologic şi pedagogic ideia regionalismului se impune. Toţi pedagogii au dovedit că numai învăţătura căpătată prin întuiţie asupra naturei, a mediului înconjurător concret şi pipăibil, poate fi temeinică şi durabilă, iar ceiace este învăţat, memorat şi bucherisit de prin cărţi, nu se lipeşte ci piere ca praful în vânt, sau cum bine spune poporul: „Pe o ureche intră, pe alta ese". Prin sistemul region list se desvoltă armonic toate facultăţile copilului. în felul acesta el va fi în stare, să se adapteze cu uşurinţă în orişicare regiune îl va duce soart a, deoarece a fost format în întregime.

In capitalul II intitulat „Metoda Educaţiei Repionaliste" al acestei valoroase lucrări, autorul printre alte probleme de seamă cum sunt: Regionalismul în alte ţări, foloasele metodei regionaliste în educaţie, expune cu o claritate remarcabilă şi o argumentaţie ştiinţifică două metode noi ale învăţământului regionalist şi anume: Metoda monografică şi metoda centrelor de interes. Să le analizăm şi expunem pe rând: Metoda monografică constă într'o cunoaştere temeinică de către învăţător a satului, prin alcătuirea de monografii săteneşti. In acest sens autorul spune: „Prin studiul regional se produce o legătură trainică cu trecutul şi se scot la lumină comori culturale care altfel ar fi fost menite dispariţiei.

Studiul Regional ne dă prin colecţionarea cântecelor „dansurilor, legendelor şi folclorului local, unul dintre exemplele cele mai demonstrative de

această moștenire a veacurilor trecute, care e infiltrată adânc în sufletele elevilor".

Metoda centrelor de interes constă într'o concentrare a tuturor obiectelor de învățământ în jurul unui subiect din natura, luat ca centru de interes. Spre ex.: râul Metoda centrelor de interes se orientează după sufletul copilului și interesul lui, care este îndreptat mai mult asupra localității și regiunei sale.

D-l I. C. Petrescu termină această prețioasă carte, care ar trebui citită de toți învățătorii, cu următoarele cuvinte din care cititorul ar avea de învățat. „Dar regionalismul educativ aplicat chiar și sub forma redusă a localismului, mai are un avantaj pe care nu l-am menționat până acum. El leagă pe om sufletește de bucata de pământ, pe care o locuește și de societatea în mijlocul căreia trăește... Este o lege psihologică, peste care nimeni nu poate trece. Nimeni nu se poate simți legat de patrie, înainte ca sufletul său să fi vibrat profund prin contactul cu localitatea unde trăește".

S. V.

REVISTE

Școala poporului, anul I, No. 1, Revista învățătorilor din Tighina. Cuprinde un scurt articol asupra educației active semnat de d-l Nadă, un interesant îndemn al d-lui M. Popoiu, către învățători de a organiza cam. culturale „Astra" prin sate, precum și alte articole. Notele, recenziile lipsesc. Probabil fiind primul număr.

Revista asoc. înv. din jud. Bălți, anul VI, No. 3 Judicioasele observații ale d-lui profesor Constantinescu sunt formulate în articolul: Sentimentul intelectual la copii. Se dau sfaturi de către d l Golimaz, relativ la o bună funcționare a cooperativelor școlare. Interesante sunt explicațiile asupra noilei ortografii. Ca un organ învățătoresc cum este revista asoc. înv. din Bălți, se prezintă într'o formă destul de reușită.

Ideia, anul XI, No. 5, 6, București, alea Zoe 22. E o revistă cetită de peste 10.000 învățători, ce stau grupați în jurul energiei unui om curajios, a d-lui Ghiață. Ideia e una din cele mai cutezătoare afirmații a expresiei tinereților, simbolic strâns în jurul unui steag, a unei credințe de luptă. Ideia poartă unirea a 10.000 de suflete creatoare, din cele patru colțuri de țară. In paginile sale se 'nfrățește maramureșanul cu basarabeanul, cunoscându-se, apropiindu-se, sfașăind cu vârful condeiului distanța ce-i desparte. Se remarcă printre corespondenții și colaboratori, multă activitate a învățătorilor basarabeni.—Oleacă ceva, altceva în locul celor două pagini de poze din mijloc, n'ar strica.

Cultura poporului, No. 12, an. IV, revista asoc. înv. din Cetatea-Albă, dir. T Iacobescu. Cei ce se pricep, afirmă că-i una din cele mai bune reviste învățătorești. In afară de tehnică ireproșabilă, de numeroasele ilustrații, textul ce le încadrează oferă atâta variație și bogăție, încât nu știi ce să citezi mai de grabă Printre colaboratorii acestui număr se găsește și d-l A Culea. Sfârșitul se închide prin note și informații bine redactate. Grijă cu care d-l Iacobescu își scoate această revistă, face cinste Basarabiei.

Școala și viața No. 12 anul IV revista asociației generale a înv. din România, bulevardul Carol 61 București, cuprinde articole semnate de d-nii Toni, Culea, Ghidionescu, etc. Publică discursul d-lui Toni rostit la mesaj la 8 Dec 1932, discurs în care președintele asociației învățătorești a apărat cu atâta ardoare interesele acestora. Urmează cronica externă și internă și buletinul asociației.

Cuvânt moldovenesc No. 15, număr închinat unirii Basarabiei cu Patria Mumă. Este cel mai citit ziar popular din România. Innumără aproape de 5.000 cititori. Regularitatea apariției sărijinită de inimosul român, d-l Stelian Popescu, directorul Universului, face ca în fiecare săptămână cititorii, majoritatea săteni, să aștepte cu cea mai mare nerăbdare și totuș siguranță, că gazeta va veni, aducând sfaturile nelipsite, informații din toată Basarabia și țară, precum și articole, unele dela persoane consacrate ca părintele Agârbiceanu etc.

In numărul 15, se vorbește mai mult despre unirea Basarabiei cu România, având articole de d-nii: I. Pelivan, P. Fală, Al. D. I. Chicu etc. precum și o frumoasă poezie a d-rei Murafa fiica eroului ucis mișelește de bolșevici.

Numărul acesta, ca toate celelalte cuprinde rabojul căminelor, unde se trece în revistă activitatea mai multor cămine.

Ceeace face Astra Basarabiei prin gazeta C. M. și cămine e o trezire a poporului la viață. Învățătorii sunt cei dintâi care au înțeles rostul acestei instituții de inițiativă particulară și-i dau tot sprijinul.

Viața Basarabiei No. 3, anul II Neputând-o procura până dăm tot materialul la tipar, îi rezervăm locul de frunte în viitorul număr, acestei reviste de cultură în provincia noastră.

S. P. L.

DIVERSE

Pentru soții învățători am gândit că e mai potrivit timpurilor de criză, să dăm un singur abonament pe numele soțului. Dacă totuș se vor găsi între colegi, învățători care să dorească 2 abonamente într'o familie, pentru noi va fi un nou prilej de bucurie și rectificare administrativă. Deci suntem gata să abonăm pe oricine near cere-o. Facem aceasta, deoarece tiparul și hârtie în Țara Românească, sunt extem de scumpe și nu trebue aruncat în vânt nici un leu al asociației.

Acelaș lucru e și pentru frații învățători la aceiași școală.

Pentru A. R. P. A. Corpul III armată Chișinău, a apelat la membrii corpului didactic din Lapușna, rugându-i să se înscrîe ca membrii ai A. R P.-ei, contribuind la strângerea fondurilor pentru procurarea unui avion al acestui județ.

Pentru recipisele de depozit pe 1931, asociația județului Lăpușna sub No. 31/933, a intervenit la ministerul de finanțe, că în afară de plata la stat a impozitelor, să se poată achita cu ele datoriile și la județ și comună, precum și să fie valabile la plata datoriilor către stat a creditorilor particulari și a băncilor, dela care învățătorii s'au împrumutat în vremuri de nevoe.

Aprobarea reținerilor pentru fondarea căminului. In urma intervenției făcută de asociația județeană a învățătorilor, ministerul instrucției a aprobat a se reține 1% din salar, contribuții lunare pentru crearea fondului de construcție sau cumpărare, a unui cămin învățătoresc în Chișinău.

Asoc. pentru Protecția animalelor. Ca urmare a cererii Societății pentru protecția animalelor, către ministerul instrucției, acesta a ordonat revizoratelor a interveni către direcțiunile școalelor, pentru fondare de asociații protecția animalelor, cu micii elevi ai școalelor primare.

E de remarcat, că acțiunea aceasta a pornit chiar din Basarabia, din județul nostru, com. Mălăești. Programul școlarilor din această comună, a fost trimis de minister revizoratelor, spre a fi răspândit ca model tuturor școalelor.

Obligațiile învățătorilor față de asociație. Asociația generală a învățătorilor din România, face cunoscut secțiilor județene, să înscrie din oficiu, pe toți noui numiți în învățământ și să-i pue în curent cu îndatoririle lor ca membrii ai asociațiilor județene, implicit a mărei asociați generale.

Aceste îndatoriri, după statut, sunt următoarele:

Fiecare membru trebue să plătească colizația de 1% din leafa de bază și gradații, către asociația județeană.

Fiecare membru e dator să plătească sumele votate de adunarea generală a asociației: pentru cămin, sanatorii, revistă și ori ce fel de alte sume votate de adunare; chiar dacă un membru e lipsă, totuș trebue să plătească.

După cum se vede cel mai bun lucru, e să vie toți, sau aproape toți la adunări și congrese, pentru a se lua totdeauna hotărâri în asentimentul tuturora.

L.

Un mic istoric al Asociaţiei învăţătorilor din jud. Lăpuşna

In anul 1918, când Basarabia — prin glasul reprezentanţilor ei — s'a alipit la trupul patriei mume, exista în jud Lăpuşna o societate, sub denumirea de: „Societatea învăţătorilor români din Chişinău".

Număra pe atunci cam 20 membrii, între care putem cita pe: Druţă Gh., Sovietov Elisei, Holban Ştefan, Mâţu Gheorghe, Bejan Teodor, Varticeanu Ion şi alţii.

Societatea aceasta a jucat un mare rol istoric, pregătind sufletul poporului pentru marele act al unirii, ce s'a săvârşit în măreaţa zi de 27 Martie 1918.

A dus apoi lupta pentru introducerea limbei române în şcoalele primare din Basarabia.

Mai târziu şi-a schimbat firma, denumindu-se „Ascociaţia învăţătorilor". (La 1 Iunie 1922, dispunea de un fond de 5373,18 lei, din care 5000 lei daţi ca împrumut învăţătorilor).

In cei 15 ani de existenţă, Asociaţia—mulţumită inimoşilor săi conducători, printre cari putem număra pe D-nii: I. Cioabă, Buialschi Iustin, Albu Andrei, Barcaru Ion, Gribencea Visarian, Cristea Mucenic, Pusculescu Clement, Voiciulis Valentin, Oltu Nicolaie şi Panuş Ion--a reuşit să aducă la îndeplinire cele mai multe din doleanţele exprimate de corpul didactic primar în congrese şi adunări generale.

Cea dintâiu preocupare a Comitetului a fost ca să înscrie în Asociaţie pe toţi membrii corpului didactic din judeţ, lucru ce s'a făcut.

A căutat — prin toate mijloacele posibile — ca, între membrii Asociaţiei, să domnească cea mai deplină armonie.

A luptat împotriva introducerii politicii în Asociaţie, fapt

care a contribuit la înfăptuirea multor lucruri frumoase, pe care le veţi vedea expuse mai departe.

In comitet erau — cei drept, — învăţători înscrişi în dife rite partide politice, însă când intrau la şedinţe, se desbrăcau de haina politică şi lucrau dezinteresaţi pentru binele învăţătorilor din judeţ.

In primii ani, comitetul a luptat pentru introducerea învăţământului obligatoriu în şcoalele primare, pentru a da putinţă tuturor fiilor de moldoveni să-şi lumineze mintea, pentru a putea creia pătura conducătoare de mai târziu.

A luptat — alături de celelalte secţiuni judeţene din Basarabia şi provinciile unite — ca membrii corpului didactic să fie încadraţi în titluri şi puşi în drepturi cu cei din Vechiul Regat.

Când şcoalele primare erau ameninţate, din cauza neprimirii dela comună sau dela judeţ, a cotelor ce li se cuveneau pentru reparaţii sau întreţinere, Comitetul Asociaţiei era cel dintâiu care da alarma şi cerea imperios luarea de măsuri.

A luptat pe toate căile pentru îmbunătăţirea stării materiale a corpului didactic. N'a fost congres, n'a fost adunare generală, fie ţinute în Basarabia, sau alte mari centre ale României, de unde să lipsească reprezentantul Asociaţiei învăţătorilor din Lăpuşna.

Am căutat să venim în ajutorul membrilor, oridecâteori erau în criză financiară. Astfel în anii 1931 şi 1932, când Ministerul de Finanţe nu dăduse ieafa învăţătorilor pe mai multe luni, Asociaţia — mulţumită poate numai prevederii conducătorilor ei —a putut să acorde, din fondurile disponibile, avansuri între 500 — 2000 lei membrilor astfel că învăţătorii din judeţ au putut îndulci în ajunul Paştelui sau Crăciunului, măcar cu ceva gurile micilor copilaşi, cari îi aşteptau să vină dela târg,

Am ajutat deasemeni pe toţi membrii corpului didactic din judeţ, oridecâteori aveau de plătit taxe şcolare la liceu.

Putem spune că numai în anii 1931 şi 1932 au fost date ajutoare, sub formă de avansuri în contul salarului, în sumă de 464.493 lei.

Ne-am gândit apoi şi la învăţătorii suferinzi. Pentru aceasta am făcut toate sforţările posibile, ca să ridicăm fondul depus la Administraţia Financiară, pentru sanatoriu. Lupta a durat câţiva

ani în şir, dar am isbutit; aşa că astăzi avem un sanatoriu în Sergheevca, jud. Cetatea-Albă, care face cinste nu numai Asociaţiei noastre, dar oricărei societăţi, care se gândeşte la odihna de vară a membrilor ei.

Am înfiinţat şi o casă de ajutor reciproc, pentru a veni în ajutorul familiilor membrilor decedaţi.

Am intervenit la Ministerul de Instrucţie publică, ca să aprobe reţinerea prin state a sumelor pentru construirea unui cămin al corpului didactic în Chişinău. Am reuşit şi am şi strâns până acum un fond de 17.654 lei.

Am făcut toate intervenţiile necesare, pe lângă autorităţile şcolare în drept, ca la transferările în oraşul Chişinău să fie preferaţi — la drepturi egale — învăţătorii din judeţ.

Prin presă şi prin mijloacele întrebuinţate şi de alte secţii, am căutat să convingem Ministerul Instr. Publice, de a admite ca în Comisia de examinare pentru definitivat a învăţătorilor, să între şi un membru al corpului didactic primar.

S'a reuşit, mulţumită în cea mai mare parte intervenţiei energicului şi vajnicului luptător D-l D. V. Ţoni, Preşedintele Asociaţiei generale — căruia suntem datori să-i arătăm toată recunoştinţa. Delegatul Asociaţiei noastre s'a achitat conştiincios de datoria sa ca membru în comisiune. Am intervenit pentru plata restanţelor, în nenumărate rânduri. Când toate mijloacele de convingere au fost epuizate, am cerut defalcarea ordonanţelor şi dreptul ca recepisele de depozit individuale, să fie valabile la plata oricăror impozite către stat, judeţ şi comună.

Celelalte înfăptuiri ale Comitetului, vor fi comunicate la adunarea generală, ce va avea loc în vacanţa de Paşte, a acestui an.

ASOCIAŢIA INVAŢATORILOR
din judeţul Lăpuşna

Situaţia de Cassă

Incheiată la 31 Decembrie 1932

INCASĂRI

No. crt.	In conturile	SUME	
1	Sold dela Bilanţ	134759	—
2	Avansuri rastituite	154671	—
3	Cotizăţii 1932	69168	—
4	Fond Sanatoriu	1740	—
5	Deverse venituri	8007	—
6	Donaţiuni	1616	—
	Total încasări	369961	—

PLĂŢI

No. crt	In conturile	SUME	
1	Ajutoare pt. caz. boală	600	—
2	Salarii contabil	8100	—
3	Cheltueli generale	5120	—
4	Diurne şi deplăsări la congrese	38546	—
5	Cheltueli de cancel.	2240	—
6	Mobilier	85	—
7	Diverse şi neprev.	602	—
8	Cotizaţii Asoc. G-lă	2000	—
9	Avansurl acordate	166590	—
10	Repararea Sanator	5143	—
	Total plăţi	229026	—
	Sold la 31/XII-932	140935	—
		369961	—

ACTIV — *Bilanţ Incheiat la 31 Decembrie 1932* — PASIV

No. crt.	Denumirea Conturilor	SUME	
1	Cassă	140935	—
2	Avansuri	100324	—
3	Mobilier	2045	—
4	Sanatoriu	221895	—
	TOTAL G-l	465199	—

No crt.	Denumirea Conturilor	SUME	
1	Fond social	185512	—
2	Fond sanatoriu	41352	—
3	Fond amort sanat.	221895	—
4	Excedent 1932	16440	—
	TOTAL G-l	465199	—

ASOCIAȚIA „CASA DE AJUTOR RECIPROC"
a membrilor corpului didactic primar
din
JUD. LĂPUȘNA

Situația de Cassă

Incheiat la 31 Decembrie 1932

INCASĂRI — PLĂȚI

No. crt.	In conturile	SUME Lei	B	No. crt.	In conturile	SUME Lei	B.
1	Sold dela bilanț	37.321	—	1	Mobilier	190	—
2	Diverse venituri	1.050	—	2	Cheltueli generale	139	—
				3	Cheltueli de cancelarie . . .	532	—
				4	Salarii	2.200	—
				5	Fond pt. cazuri de boală . . .	500	—
					Total plăți .	3.561	—
					Sold la 31/XII-932 . .	34.810	—
	Total încasări . .	38 371	—		TOTAL G-ral .	38 371	—

ACTIV — **Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1932** — PASIV

No crt.	Denumirea conturilor	SUME	No crt.	Denumirea conturilor	SUME
1	Cassa	34.810 —	1	Cotizații	22.400 —
2	Mobilier	190 —	2	Ajutore pt deces	675 —
			3	Fond de rezervă	4.250 —
			4	Fond ajut. pt. boală	5.875 —
			5	Diverși creditori	50 —
			6	Fond disponib.	1.750 —
	TOTAL G-l . .	35 000 —		TOTAL G-l . .	35 000 —

Prezentul bilanț se certifică de noi pentru exactitate și realitate,

Președinte, *I. Cioabă,* **Membri:** *V. Gribencea, I. Buialschi, I. Panuș, V. Voiciulis,*

Contabil *T. Halețchi*

Autorii de lucrări pedagogice ce doresc a li se face recenzii pot trimite câte-un volum redacției. Toate cărțile astfel procurate vor fi proprietatea bibliotecii viitorului cămin învățătoresc

---

Colaboratorii sunt obligați a scrie citeț pe o singură pagină și articole cât mai scurte. Altfel sau nu vor fi publicate, sau vor trebui scurtate de redacție, ceeace va nemulțumi ambele părți.

Articolele trimise spre publicare trebuesc semnate cu numele adevărat. Redacția nu și asumă răspunderea celor cuprinse în nici un articol.

Vineri 2 Aprilie a. c. ora 4 p. m. în localul prefecturii județului va avea loc adunarea generală a membrilor Casei de ajutor reciproc. A doua zi la aceiași oră și în acelaș local, se va ține congresul învățăt. din județ.

Ordinea de zi a fost comunicată prin adrese oficiale.

— **ABONAMENTUL** —

100 lei anual

Pentru învățători 80 lei

Prețul unui volum 10 lei

Domnului Biblioteca Inspectoratului ~~Universit~~

Comuna Chişinău

Judeţul

Of. poştal Loco

Tip. „Dreptatea" Chişinău (Pasaj)